EXAMINATIONS AND ASSESSMENT CHIEF DIRECTORATE
Home of Examinations and Assessment, Zone 6, Zwelitsha, 5600
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA, Website: www.ecdoe.gov.za

2020 NSC CHIEF MARKER'S REPORT

This report is aimed at providing valuable feedback to schools, subject advisors, teachers and learners about common errors committed by candidates in the answering of questions, to assist teachers and subject advisors to identify areas that need to be given special attention in the teaching and learning of the subject in 2021.

SUBJECT:	**Afrikaans EAT**
PAPER:	**1**
DURATION OF PAPER:	**2 uur**

SECTION 1: (General overview of Learner Performance in the question paper as a whole)

- ✓ Die vraestel is op die KBV-dokument gebaseer.
- ✓ Kandidate beskik nie oor voldoende vakterminologie- asook kommunikatiewe woordeskat nie.
- ✓ Kandidate se kennis van advertensie- en strokiestegnieke asook taalstrukture is kommerwekkend.
- ✓ Wanneer daar na die antwoorde van die kandidate gekyk word, blyk dit dat hulle verstaan wat hulle in die leesbegrip en opsomming lees, maar relatief min kandidate beskik oor voldoende taalkennis en woordeskat om die res van die vraestel na wense te beantwoord.

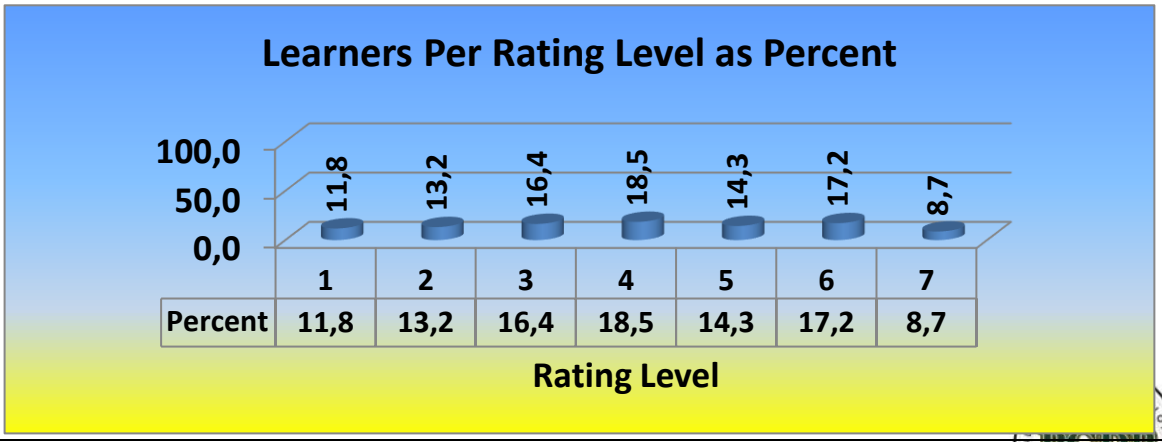

SECTION 2: Comment on candidates' performance in <u>individual questions.</u>
(It is expected that a comment will be provided for each question on a separate sheet.)

QUESTION 1

General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate het oor die algemeen redelik tot goed gevaar.
- Gebrekkige taal- en uitdrukkingsvermoë blyk steeds die meeste kandidate te pootjie. Nasieners kon agterkom dat kandidate die leesstuk verstaan, maar antwoorde wemel van Engelse en slengwoorde. Hier diskwalifiseer hulle hulself outomaties.
- Die hoërvlak kognitiewe vrae was buite die verwoordingsvaardigheid van die deursnee addisionele taal kandidaat.
- Die swakker kandidate het lukraak aangehaal; soms totaal buite konteks van die vraag.
- Kandidate lees ook nie die vrae reg nie. Hulle sien 'n woord in die vraag, soek daarna in die teks en haal dit dan verkeerdelik of buite konteks aan.

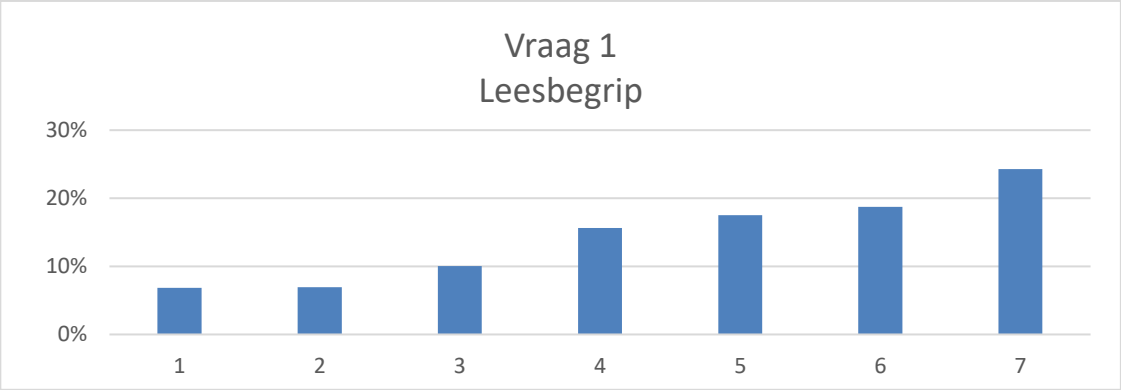

Statistiek is op 52% van antwoordstelle gebaseer.

Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Sekere vrae word deurgaans swak beantwoord:
  - 1.2 *Sportmal*: kandidate verstaan nie die konsep nie en verloor 2 punte of skryf net *hy kom uit ’n sportmal gesin*.
  - 1.5 Hulle raak verwar tussen *koop* en *verkoop*.
  - 1.6 In plaas van drie opeenvolgende woorde, gee hulle drie sinne.
  - 1.7.1 Enkele kandidate het *Frankryk* geskryf. Vele het geskryf: *(vir die) Franse* of *France*.
  - 1.7.2 Die vraag word net so in die antwoord herhaal: *Dit is moeilik om met Messi en Renaldo vergelyk te word*.
  - 1.7.3 Bitter min kandidate kon hierdie vraag korrek beantwoord.
  - 1.8 Sommige kandidate het slegs 1 woord as antwoord gegee *prestasies*.
  - 1.9 Kandidate het hier direk uit die teks aangehaal: *Pelé was ook maar net 18 toe hy twee keer in 1958 se Wêreldbekereindstryd ’n doel aangeteken het.*
  - 1.10 Kadidate het per geleentheid beide opsies onder dieselfde kolpunt genoem bv.: *Daar was nog nie tyd om sy bestuurslisensie te kry nie. Sy ouers moes hom nog rondry.*
  - 1.11 Die kandidate kon nie verduidelik waarom dit ’n *mening* is nie en kon ook nie ’n korrekte rede gee vir die stelling *Vir die wêreld is hy die volgende Lionel, Christiano, Thierry of selfs Zinedine* nie. Wat interessant was, is dat die A-kandidate hierdie vraag grotendendeels verkeerd beantwoord het.
  - 1.12 Die sosiale probleem is redelik goed geïdentifiseer en beantwoord hoewel daar antwoorde was soos *armoede* of hulle het die sin *Vir die kinders van Bondy is hy iets veel meer* aangehaal.
  - 1.13, 1.14 Hierdie vrae is redelik goed beantwoord.
  - 1.15 Hulle het ook kleigetrap met die vraag waarom daar ’n foto by die artikel is.
  - 1.16 Baie kandidate het redes waarom Kylian na die Wêreldbekertoernooi onthou sal word, deur ’n direkte aanhaling beantwoord: *Vir die kinders van Bondy is Kylian die lewende bewys dat enige iets moontlik is as jy hard genoeg oefen.*
  - *1.*17 Interessante antwoorde is in die oopvraag gegee. Tog het baie leerders hierdie vraag uitgelaat wat as ’n maklike vraag beskou is.
  - 1.18 Die vraagwoord, *waarvoor*, het leerders verwar. Die woord is geïnterpreteer as *waar* (plek i.p.v. rede). Hulle is moontlik meer vertroud met *hoekom* as vraagwoord.

Teks B

Die teks is baie swak verstaan; moontlik weens kultuurverskille. Die aanspreekvorm *Boet,* kon dus ook buite die verwysingsraamwerk vir van die kandidate gewees het.

- 1.20 Die vraag is goed beantwoord.
- 1.21 Baie kandidate beantwoord die vraag met *positief*, maar gee dan 'n motivering vir negatief; of *negatief* maar gee 'n verkeerde motivering.

1.22 Baie kandidate het geskryf *die dames praat nie, want hulle is kwaad vir mekaar.* Die vraag kon ook moontlik binne konteks van kultuurverskille interpreteer word.

QUESTION 2

General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate het gemiddeld tot goed gevaar.

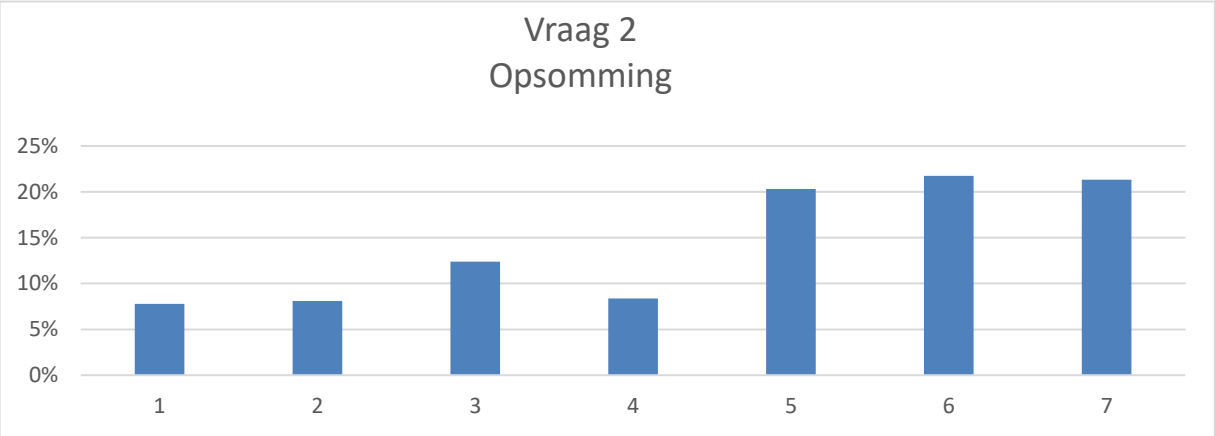

Statistiek is op 52% van antwoordstelle gebaseer.

Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Dit is duidelik dat sommige kandidate min opleiding in die doen van opsommings gekry het, so ook hulp met die formaat.
- Kandidate het self uit eie ervaring 7 aspekte neergeskryf wat niks met die inhoud van die teks te make het nie.
- Baie kandidate het nie die instruksies uitgevoer nie en direk uit die teks aangehaal.
- Die sinskonstruksie was oor die algemeen swak en hoofwerkwoorde is uitgelaat.
- Kandidate lees sonder om te begryp wat hulle lees.
- Die enigste probleem was punt 8 op die memorandum. Kandidate het slegs genoem dat jy moet aanhou om die taal te praat/gebruik, maar het dit nie in verband met die kursus gebring nie.
- Leerders bly nie by die verwagte 70 woorde nie.
- Van die kandidate het gesukkel om die hoofpunte/kernfeite te identifiseer.

QUESTION 3

General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Die enkele vrae oor die advertensie is swakkerig geïnterpreteer en ook hier het beperkte woordeskat ’n negatiewe invloed op die resultate gehad.
- Die taalvrae in hierdie afdeling is ook minder suksesvol beantwoord.

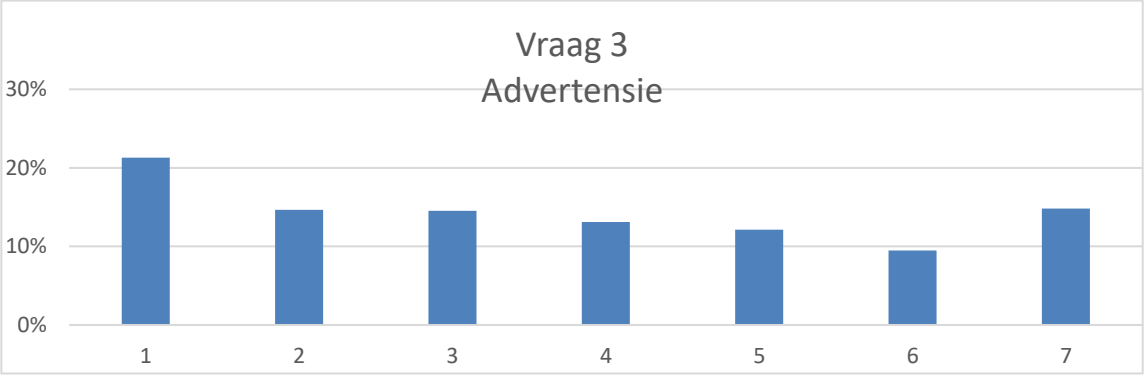

Statistiek is op 52% van antwoordstelle gebaseer.

Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.
• Spelling is deurgaans ʼn groot probleem. • By vraag 3.1 het kandidate hoofsaaklik *tradisionale* of *tradisioneele* as antwoord gegee. • G-r-o-o-t winskope se gewildste antwoord was 3.2 C. • Enkele kandidate het die intensiewe vorm redelik beantwoord (3.3). • Kandidate het gesukkel om die spelfout te herken en, indien wel, om die korrekte spelling van *materiaal* of *materiale* te gee (3.4). • Meeste kandidate het *uit wat* i.p.v. *waaruit* gekies wat beteken dat hulle nie die reël geleer is of geleer het nie (3.5). • Die samestelling is deur baie kandidate as of *besigheidure* of *besigheiduure* gespel (3.6). • Begrippe soos *opeenvolgende woorde* word nie verstaan nie. Daar is dus gesukkel met vraag 3.7. • Vraag 3.8 is verbasend swak beantwoord. Kandidate sukkel oor die algemeen met idiomatiese taal omdat hulle nie genoeg Afrikaans hoor, nie genoeg praat en ook nie lees nie. • Baie kandidate het *jy* by opsie 3 en 4 op die memorandum ingevoeg: *Kom en maak jy ʼn draai by haar* of *Kom maak jy ʼn draai by haar* (3.9) • *Skoon netjies* het redelik algemeen as antwoorde voorgekom. Soos by vraag 3.7 is daar óf twee sinne geskryf óf vier in die geval van 3.7. Indien woorde aangehaal is, was dit twee lukraakte woorde; moontlik omdat hulle die begrip *opeenvolgende woorde* nie verstaan nie (3.10).

QUESTION 4

General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate het gesukkel met die taal wat op die strokie gebaseer is.
- Die enkele visuele prikkels is swakkerig beantwoord a.g.v. 'n beperkte woordeskat.

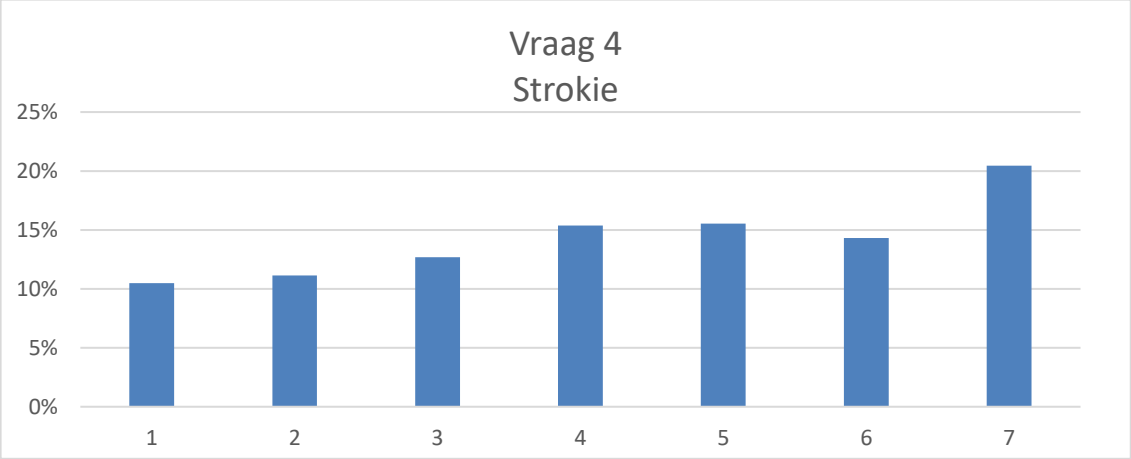

Statistiek is op 52% van antwoordstelle gebaseer.

Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Die sinskonstruksie en gebruik van voornaamwoorde by vraag 4.1 skep probleme en streekstaal het sterk deurgeskemer *Meester sê vir Neelsie dat hy áltyd vir kom vir hom rekenaarklas*.
- By vraag 4.2 kon die meeste kandidate 'n Afrikaanse woord vir *sorry* gee.
- *'n Mens speel games in 'n rekenaarkamer/op 'n rekenaar* was die algemeenste antwoord by vraag 4.3.
- Vraag 4.4 het kandidate redelik goed beantwoord. Daar is egter kandidate wat die woord *punt* of *pint* gebruik het as direkte vertaling vir *point*.
- Soos in Vraag 5.1 het kandidate gesukkel met die taalvrae in vrae 4.5 (ontkennende vorm) en 4.6. (sinskonstruksie met die voegwoord).
- Kandidate kon die woord identifiseer wat deur Meneer beklemtoon woord (4.7) hoewel *sorry* ook redelik voorgekom het.
- By die keuse het baie kandidate 4.8.1 verkeerd gekry en 4.8.2 korrek beantwoord.
- Met die idiomatiese uitdrukking (4.9) is baie kleigetrap.

QUESTION 5

General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate het, soos in die verlede, baie swak in hierdie afdeling gevaar.
- Dit blyk dat vakterminologie, maar beslis woordeskat steeds ʼn groot probleem is.

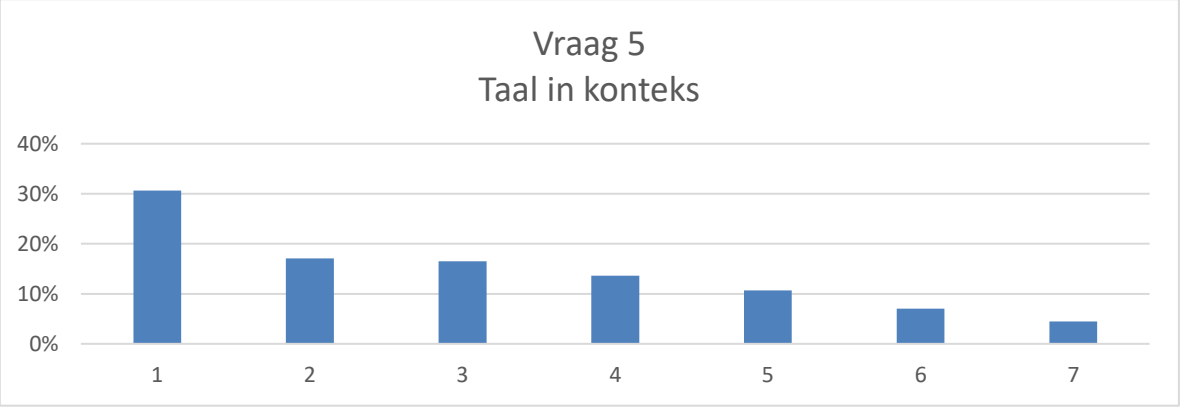

Statistiek is op 52% van antwoordstelle gebaseer.

Why was the question poorly answered? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- By 5.1.1 het baie kandidate die hoofletter by die afkorting *kg* gebruik of ʼn punt na die afkorting gesit *(Kg/kg.)*.
- Vraag 5.1.2 het van die kandidate direk uit Engels vertaal (*than*) en die opsie *dan* in Afrikaans gekies.
- Die homoniem van bak, (5.1.3) het vindingryke direkte vertalings opgelewer, bv. *die hond bak (blaf-bark) elke oggend, my pa het ʼn groot bak (bok-buck) wat in die veld loop, ek het gister my bak (rug-back) seergemaak, ek het my bak (bek) te groot oopgemaak en verkeerd gepraat.*
- Daar is erg kleigetrap met *deelwoorde* (5.1.4) moontlik omdat die vraag nie *verlede* of *teenwoordige* gespesifiseer het nie. Die term *deelwoord* op sy eie, kon verwarring by kandidate geskep het wat basiese taalreëls koppel aan die woorde *verlede* of *teenwoordige-*
- ʼn Eenvoudige opdrag soos toekomende tyd wat reeds in die laerskool aangeleer moes word, pootjie kandidate steeds (5.1.5).
- Kandidate beskik nie oor die woordeskat nie en baie van die antwoorde is direk uit Engels in Afrikaans vertaal soos *senturie* i.p.v. *eeu* (5.1.6).
- Kandidate ken steeds nie basiese taalreëls vir bv. (5.1.7) meervoud en (5.1.14) verkleinwoorde nie.
- Vraag 5.1.8 is deurgaans swak beantwoord met woorde soos *eie*, *jou* of *jul(le).*

- By 5.1.9 het kandidate gesukkel om die woord te verbind met *trappe van vergelyking*. Antwoorde soos *goeier* en *goedste* is voorbeelde hiervan.
- Met die vorming van die selfstandige naamwoord was die meeste antwoorde *inspireersie*. Die wat wel *inspirasie* geskryf het, is grotendeels verkeerd gespel (5.1.10)
- Die antoniem van ongelukkig (5.1.11) is verbasend swak beantwoord.
- Die infinitief (5.1.12) bly steeds ŉ tameletjie.
- 5.1.13 was ŉ uitdagende vraag en net die baie sterk kandidate kon die *foutiewe woordkeuse* identifiseer en korrigeer.
- Vraag 5.2 is oor die algemeen swak beantwoord. Dit kan ook toegeskryf word aan gebrekkige woordeskat van die kandidate.
- By vraag 5.2.2 het ŉ verskeidenheid spelwyses voorgekom: bv. *gloob, globle, aardbal, aardebal, aardsbal, aardsglobe* en *map. Google maps* en *internet* het ook voorgekom.
- Kandidate het ook by vraag 5.2.3 met spelling gesukkel, bv. *tjef, chief, cheif, kook* en *koek.*
- Die leesteken by vraag 5.2.5 het min kandidate korrek beantwoord.

Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning.

- Die deurgaanse uitwerk van ou vraestelle word ten sterkste aanbeveel!
- ŉ Leesprogram vir kandidate sal baie help vir die uitbreiding van woordeskat en ook om hulle aan die Afrikaanse idioom bloot te stel.
- Kandidate moet in die klas Afrikaans praat, hoe krom en skeef ookal. Sodra die taal gepraat word, word geleer om in Afrikaans te dink.
- Kandidate moet praktiese voorbeelde in die klas doen sodat hulle in staat is om afleidings binne teksverband te maak.
- Kandidate moet geleer word om die kern van die vraag te identifiseer en dit dan die fokuspunt van die antwoord maak. Dit sal onnodige uitgebreide antwoorde voorkom.
- Kandidate moet verder daarop gewys word dat hulle met die beantwoording van die begripstoets nie lukraak direk moet aanhaal net omdat daar ŉ woord in die teks voorkom wat ook in die vraag is nie.
- Kandidate moet ook bewus gemaak word van die feit dat die korrekte nommering met dié van die vraestel moet ooreenstem.
- Kandidate moet verder bewus wees van die feit dat indien ŉ aanhaling gevra word, hulle die aanhaling woordeliks en foutloos moet oorskryf.
- Met die opsomming moet kandidate onderrig word om die instruksies te analiseer en die kern van die vraag te identifiseer. Elke antwoord moet direk met die opdrag verband hou.
- By die opsomming moet 'n hoofwerkwoord in elke sin wees, m.a.w. elke punt moet as 'n volsin beantwoord word.
- Kandidate hoef geen beplanning vir die opsomming te doen nie. Van die kandidate het in paragraafvorm beplan en dan die opsomming netjies puntsgewys herskryf.

Indien die beplanning nie deurgehaal is nie, is die nasieners verplig om die beplanning na te sien.

- Kandidate moet bewus wees dat daar nie meer as een feit per sin gegee moet word nie.
- Kandidate moet geleer word om die **korrekte** aantal woorde aan die einde van die opsomming aan te toon.
- Kandidate moet blootgestel word aan en onderrig word in visuele tekste soos advertensie- en strokiestaal asook tegnieke.
- Kandidate moet geleer word om nie direk uit Engels in Afrikaans te vertaal nie of om Engelse woorde te verafrikaans nie.
- Leerkragte moet die beantwoording van vraestelle by hulle leerders inskerp.
- Kandidate moet geleer word dat wanneer hulle ’n fout maak, hulle nie pyltjies moet trek om te wys dat bv. vraag 2 se antwoord by 3 moet kom en visa versa nie. Hulle moet eerder die totale vraagnommer en antwoord netjies doodtrek en oorskryf.
- Kandidate moet geleer word om ’n reël tussen antwoorde oop te laat. Dit staan wel in die antwoordeboek dat daar twee reëls oopgelaat moet word.
- **Hulle moet ook geleer word dat hulle elke vraag en nie net elke afdeling nie op ’n skoon bladsy moet begin.**
- Leerders moet gedurende die jaar meer blootstelling kry aan die uitwerk van eindeksamenvraestelle.
- Inskerping met voorbeelde moet in die klas gedoen word; veral in die probleemareas.

Describe any other specific observations relating to responses of learners and comments that are useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.

- Die gebrek aan kennis van taalkonvensies en woordeskat is die grootste probleem.
- Kandidate is geneig om direk uit Engels in Afrikaans te vertaal wat sins- of woordbetekenis kan beïnvloed.
- Kandidate het gesukkel om liggaamstaal en gesigsuitdrukkings by visuele tekste te interpreteer.
- Die ondergemiddelde vertoning in veral vraag 5 is ’n bewys dat leerkragte, weens die druk van voorgeskrewe werke, nie voldoende taalonderrig en -hersiening in graad 12 kan doen nie. Daar moet egter steeds taalwerk en/of taalhersiening gedoen word sodat die kandidate deurgaans aan formele taalonderrig blootgestel word ter voorbereiding van hulle finale eksamen.
- Dit blyk dat kandidate steeds sukkel met opsommings.
- 'n Netjiese handskrif is belangrik. Indien die nasiener nie kan uitmaak wat die kandidaat geskryf het nie, veral by eenwoord-antwoorde, kan 'n punt nie toegeken word nie.
- Dit is belangrik om te onthou dat eenwoord-antwoorde korrek gespel moet word om die punt te verdien.

- Kandidate moenie twee letters oormekaar skryf nie. Indien hy/sy 'n fout begaan het, moet die woord verkieslik met 'n enkelstreep en met pen doodgetrek word en langsaan of boaan in pen oorgeskryf word.
- Onderwysers moet dit op die kandidate se hart druk dat hulle ...
  - ✓ nie flaterwater of glimpenne moet gebruik nie,
  - ✓ slegs een kleur pen moet gebruik,
  - ✓ nie antwoorde in potlood moet skryf nie,
  - ✓ nie hulle handskrif tydens die beantwoording van die vraestel moet verander nie.
- Afrikaans moet as lewende taal aangebied word sodat die leerders ŉ liefde vir die taal kan ontwikkel. Hierdie positiewe gesindheid sal dan in die uitslae weerspieël word.

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR SERTIFIKAAT/
NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2020

PUNTE: 80

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 15 bladsye.

* A F R F A 1 *

Kopiereg voorbehou

EASTERN CAPE

Blaai om asseblief

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit DRIE afdelings:

AFDELING A:	Leesbegrip	(30)
AFDELING B:	Opsomming	(10)
AFDELING C:	Taal	(40)

2. Beantwoord AL die vrae.

3. Begin elke afdeling op 'n NUWE bladsy.

4. Trek 'n streep na elke afdeling.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat 'n reël oop na ELKE antwoord.

7. Skenk veral baie aandag aan spelling en sinskonstruksie.

8. Beplan jou tyd só:

AFDELING A:	50 minute
AFDELING B:	20 minute
AFDELING C:	50 minute

9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: LEESBEGRIP

VRAAG 1

Lees die artikel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

KYLIAN MBAPPÉ
Die sokkerspeler met die goue voet én 'n goue hart!

1 Kylian Mbappé is nie net die duurste tiener-sokkerspeler ter wêreld nie; hy is ook by FIFA se 2018 Wêreldbeker-sokkertoernooi in Rusland as die Jong Speler van die Toernooi aangewys.

[Bron: World Soccer Images]

2 Kylian het in 'n sportmal gesin in Bondy, 'n voorstad van Parys, Frankryk, grootgeword. Sy pa was 'n sokkerafrigter by AS Bondy waar Kylian se sokkerloopbaan begin het. Sy ma was 'n handbalspeler.

3 Sokker was van kleintyd af Kylian Mbappé se passie. Hy onthou dat hy as kind miniatuur-doelhokke in die huis opgestel het. Hy het ook sy kop kaal laat skeer, soos die speler, Zinedine Zinedane, s'n. Sy kamermure was vol foto's van sy held, Cristiano Ronaldo, en hy het daarvan gehou om FIFA se videospeletjie te speel.

4 Die sokkerwêreld het voor 2018 al van Kylian se bestaan geweet. Dit was voor sy sewentiende verjaardag in 2015 toe hy sy debuut in Monaco se eerste span gemaak het. Nadat hy sy eerste doel aangeteken het, het hy Thierry Henry se plek as die klub se jongste doelskieter ingeneem. In die twee seisoene daarna het hy nog 40 doele aangeteken. Dit het Paris Saint-Germaine (PSG) se aandag getrek en hulle wou Kylian hê.

5 Dié skatryk Franse klub het vir Monaco groot geld vir die doelskopper, wat toe 18 was, aangebied. Die hele proses om Kylian van Monaco na PSG oorgeplaas te kry, het amper R2,8 miljard gekos. Dit maak Kylian die duurste tienersokkerspeler ter wêreld. Dit het ook beteken dat Kylian weer na sy geboorteland kon teruggaan.

6 In 2018 het Kylian as 'n jong speler na die Wêreldbeker-sokkertoernooi in Rusland gegaan. Hy was opgewonde om teen die bestes in die sokkerwêreld te speel. Baie mense het gesê dat die bloedjong Kylian Mbappé 'n speler was om dop te hou en hulle was in die kol! Hy het vier doele in die toernooi aangeteken: een teen Peru, twee teen Argentinië en die laaste doel in die finale wedstryd. Dit is hoekom FIFA hom as die Jong Speler van die Toernooi aangewys het.

7 Toe Kylian die bal tydens die eindstryd verby die Kroasiese doelwagter tot agter in die net skop, het hy maar die tweede tiener in sokkergeskiedenis geword wat 'n doel in 'n Wêreldbekereindstryd aanteken. Só het hy Frankryk gehelp om Kroasië met 4–2 te wen en het hy Rusland as 'n súperster verlaat!

8 "Welkom in die klub," het Brasilië se Pelé ná Frankryk se oorwinning getwiet. Pelé was ook maar net 18 toe hy twee keer in 1958 se Wêreldbekereindstryd 'n doel aangeteken het. "Dis lekker om geselskap te hê. As Kylian so aanhou om my rekords te ewenaar, sal ek my stewels moet afstof …," het Pelé verder getwiet.

9 Dié jong Franse speler word nou die tiener-met-die-wêreld-aan-sy-voete genoem. Hy word reeds met die legende van Argentinië, Lionel Messi (31), en die Portugese ster, Cristiano Ronaldo (33), vergelyk. 'n Mens kan amper nie dink dat 'n 19-jarige dit kon regkry nie.

10 Om op só 'n jong ouderdom reeds soveel sukses te behaal, hou nie nét voordele in nie. Byvoorbeeld, Kylian is nog aan die begin van sy loopbaan, maar hy het reeds die top bereik. Hy kan ook nêrens meer gaan nie, of die mense hardloop na hom toe. Derdens was Kylian ook nog so besig om 'n wêreldsuperster te word, dat hy nie eens tyd gehad het om 'n rybewys te kry nie. Sy familie moet hom steeds vat waar hy wil wees.

11 Vir die wêreld is hy die volgende Lionel, Cristiano, Thierry of selfs Zinedine. Vir die kinders van Bondy is hy iets veel meer. Die buurt was bekend vir sy geweld en dwelmmisbruik, maar Kylian het gehelp om hierdie beeld te verander. Vir die kinders van Bondy is Kylian die lewende bewys dat enige iets moontlik is as jy hard genoeg oefen.

12 Kylian sal nie net vir sy sokkerprestasies onthou word nie, maar ook vir sy vrygewige hart. Hy het al die geld wat hy tydens die Wêreldbekertoernooi gekry het (baie meer as R4 miljoen), vir 'n organisasie wat siek en gestremde kinders gratis afrig, gegee.

13 Kylian Mbappé verdien dit om die tiener met die goue voet én 'n goue hart genoem te word.

[Verwerk uit *Huisgenoot*, 26 Julie 2018]

LET WEL:
- Beantwoord AL die vrae.
- Skryf net die vraagnommer en die antwoord neer.

1.1 Waar is die 2018 Wêreldbeker-sokkertoernooi gehou? (1)

1.2 Waarom word Kylian se gesin "sportmal" genoem? Gee TWEE feite uit die leesstuk. (2)

1.3 Wie was Kylian se TWEE groot sokkerhelde uit sy kinderdae? (2)

1.4 Waarom onthou mense Kylian se debuut in Monaco se eerste span? (1)

1.5 Hoe weet ons dat Monaco Kylian nie maklik laat gaan het nie? (1)

1.6 "In 2018 het Kylian as 'n jong speler na die Wêreldbeker-sokkertoernooi in Rusland gegaan." (Paragraaf 6)

1.6.1 Baie mense het gedink dat Kylian goed sou speel. Skryf DRIE OPEENVOLGENDE woorde uit die teks neer wat vir ons sê dat hierdie mense nie verkeerd was om so te dink nie. (1)

1.6.2 Hoeveel doele het Kylian in 2018 in Rusland aangeteken? (1)

1.7 Kylian word reeds met Argentinië se Lionel Messi en Portugal se Cristiano Ronaldo vergelyk. (Paragraaf 9)

1.7.1 Vir watter land het Kylian in FIFA se 2018 Wêreldbeker-sokkertoernooi gespeel? (1)

1.7.2 Waarom is dit moeilik om te glo dat hy met Messi en Ronaldo vergelyk word? (1)

1.7.3 Watter prestasie het Kylian behaal wat Messi en Ronaldo nie kon regkry nie? (1)

1.8 Lees weer paragraaf 8.

Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

As Pelé sê: "Welkom in die klub" (erken hy Kylian se prestasies/probeer hy Kylian na 'n ander sokkerklub lok). (1)

1.9 Dit is moontlik dat Pelé in die toekoms saam met Kylian in 'n Wêreldbeker-toernooi sal kan speel.

Motiveer waarom hierdie stelling ONWAAR is. (1)

1.10 Kylian is reeds as 'n tiener 'n superster. Noem TWEE nadele wat dit vir hom inhou. (2)

1.11 "Vir die wêreld is hy die volgende Lionel, Cristiano, Thierry of selfs Zinedine." (Paragraaf 11)

Waarom is dit 'n MENING en nie 'n feit nie? (1)

1.12 Noem EEN sosiale probleem wat die kinders van Bondy in Frankryk beleef. (1)

1.13 Wat kan die kinders van Bondy uit Kylian se sukses leer? (1)

1.14 Waarom is dit gepas dat mense sê dat Kylian 'n "goue hart" het? (1)

1.15 Waarom is daar 'n foto by die artikel? (1)

1.16 Gee TWEE redes waarom Kylian ná die 2018 Wêreldbekertoernooi onthou sal word. (2)

1.17 Na jy hierdie artikel gelees het, hoe voel jy oor sokkerspelers? (1)

Bestudeer die spotprent hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

TEKS B: SPOTPRENT

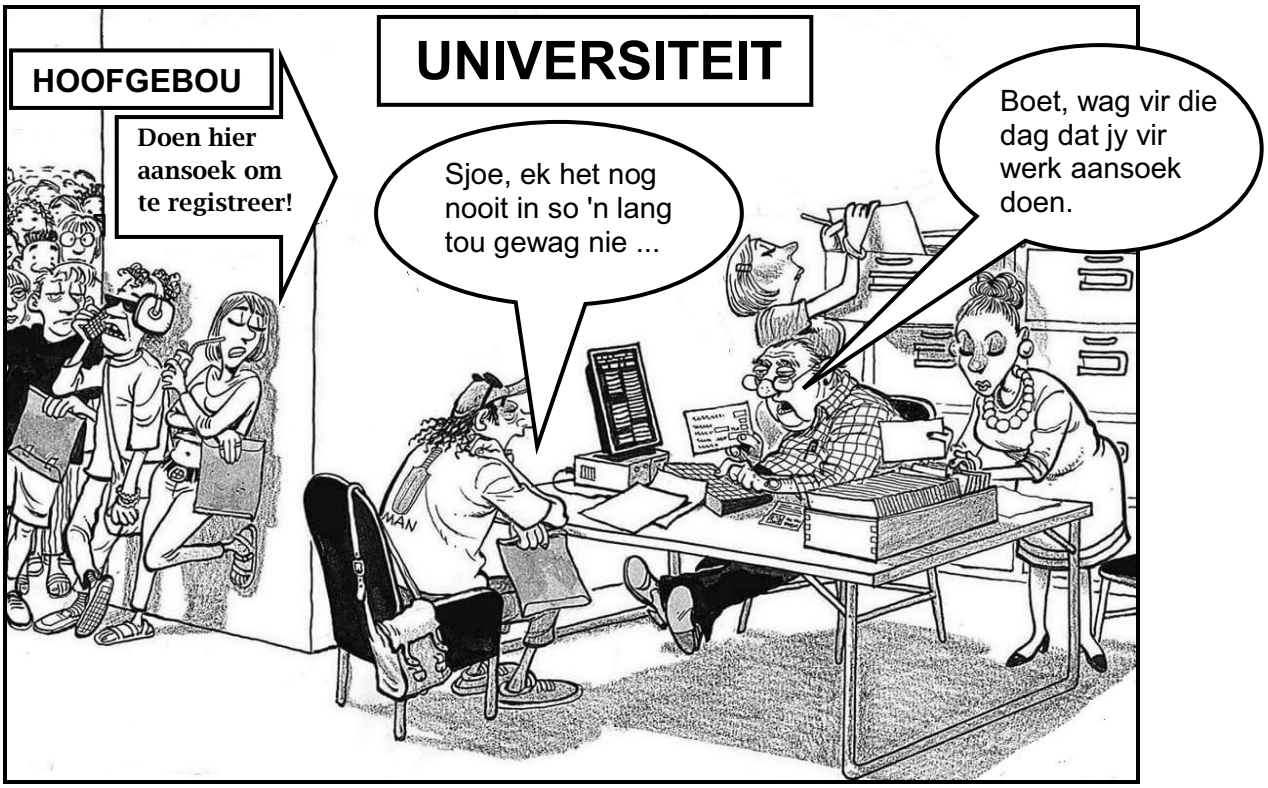

[Verwerk uit *Die Burger*, 10 Januarie 2018]

1.18 Waarvoor staan die mense in die tou en wag? (1)

1.19 Hoe beeld die spotprenttekenaar visueel uit dat die studente al baie lank in die tou staan? (1)

1.20 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (1.20) en die antwoord (A–D) neer.

Die man agter die tafel gebruik die aanspreekvorm "Boet", want ...

A hy is familie van die jongman wat voor hom sit.
B hy ken die jongman wat voor hom sit, persoonlik.
C só spreek Afrikaanse mense 'n jongman dikwels aan.
D die jongman het nie sy aansoekvorms volledig ingevul nie. (1)

1.21 "Boet, wag vir die dag dat jy vir werk aansoek doen."

1.21.1 Kies die KORREKTE woord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommer (1.21.1) en die antwoord neer.

Die boodskap wat die man aan die jongman oordra, is (positief/negatief). (1)

1.21.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.21.1. (1)

1.22 Waarom, dink jy, praat die twee dames wat in die kantoor werk, glad nie? (1)

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2

Jy wil graag 'n nuwe taal aanleer. Jy luister na 'n praatjie oor die radio daaroor. Jy maak aantekeninge oor die sewe belangrike feite om te onthou as jy 'n nuwe taal wil aanleer.

INSTRUKSIES

1. Skryf die SEWE belangrike feite om te onthou as jy 'n nuwe taal wil aanleer, puntsgewys neer.
2. Nommer die feite van 1 tot 7.
3. Jou opsomming mag nie langer as 70 woorde wees nie.
4. Skryf sover moontlik in jou EIE VOLSINNE.
5. Dui die korrekte getal woorde aan die einde van die opsomming aan.

TEKS C

HALLO, THOBELA, SAWUBONA

Dit is goed om meer as een taal te kan praat, maar daar is dinge waaraan jy moet dink as jy 'n nuwe taal wil aanleer.

'n Nuwe taal kan op enige ouderdom aangeleer word. Kinders leer wel tale maklik aan, maar dit beteken nie dat jý te oud is om dit ook te kan doen nie.

Wil jy net iemand in sy eie taal kan groet of wil jy ernstig met jou buurvrou kan gesels? Voor jy enige taalkursus kies, moet jy besluit wat jy met die taal wil doen.

As jy die nuwe taal wil aanleer, moet jy dit eers leer praat voordat jy dit probeer skryf of lees. Onthou jy nie dis hoe jy kleintyd jou moedertaal leer praat het nie?

Wonder jy of jy slim genoeg is? Die aanleer van 'n taal het niks met slimwees te make nie. As jy genoeg tyd aan die nuwe taal bestee, sal jy dit bemeester. Verder is dit ook belangrik om, terwyl jy die taal aanleer, elke kans te gebruik om die taal te praat. Dit sal jou help om met selfvertroue te praat.

Luister na liedjies in die taal wat jy aanleer en probeer saamsing en die woorde onthou. Dit maak nie saak dat jy vals sing of die wysie verloor nie. Dis die woorde wat tel!

Nadat jy jou kursus voltooi het, moet jy aanhou om die nuwe taal te praat. As jy dit nie doen nie, gaan jy die nuwe taal gou weer vergeet.

[Verwerk uit *SARIE*, Oktober 2018]

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL

VRAAG 3: ADVERTENSIE

- Die taalvrae wat volg, is op die advertensie hieronder gebaseer.
- Die nommering in die advertensie verwys na die vraagnommer wat beantwoord moet word.

TEKS D

***Kom na Thandeka* vir**
(3.1)**(tradisioneel) drag ...**

(3.2) **G-r-o-o-t winskope eerskomende Saterdag!**

Mans en dames is welkom!

Thandeka waarborg stergehalte diens:
- Sy maak presies wat jy wil hê!
- Die klere is netjies en (3.3) (goedkoop).
- (3.4) Daar is 'n verskeidenheid material.
- Daar is baie patrone (3.5) (uit wat/waaruit) jy kan kies.
- Jy kan kies en keur tussen al die bykomstighede vir oud en jonk.
- Die winkel is skoon en netjies.
- (3.6) (Besigheid+ure): 07:30–20:00

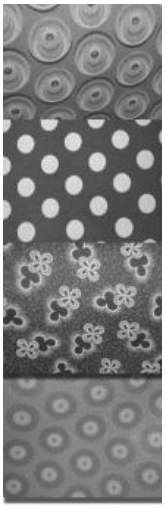

(3.8) **Thandeka is wyd en syd bekend.**

(3.9) Jy kom maak 'n draai by haar.

[Eie teks]

3.1 Gee die KORREKTE vorm van die woord tussen hakies.

Kom na Thandeka vir (tradisioneel) drag ... (1)

3.2 Kies die KORREKTE antwoord om die sin mee te voltooi. Skryf net die vraagnommer (3.2) en die letter (A–D) neer.

Met die ongewone skryfwyse van G-r-o-o-t wil die adverteerder beklemtoon dat …

A die winkel groter as baie ander winkels is.
B alles in die winkel vir grootgeboude mense bedoel is.
C klante baie groot bedrae geld by die winkel gaan bestee.
D die klere tydens hierdie uitverkoping baie goedkoop gaan wees. (1)

3.3 Gee die INTENSIEWE VORM van die woord tussen hakies.

Die klere is netjies en (goedkoop). (1)

3.4 Verbeter die SPELFOUT in die sin.

Daar is 'n verskeidenheid material. (1)

3.5 Kies die korrekte VOORNAAMWOORD tussen hakies.

Daar is baie patrone (uit wat/waaruit) jy kan kies. (1)

3.6 Vorm 'n SAMESTELLING met die woorde tussen hakies.

(Besigheid+ure) (1)

3.7 Mense van enige ouderdom kan by Thandeka kry wat hulle wil hê.

Skryf VIER opeenvolgende woorde uit die advertensie neer wat dit vir ons sê. (1)

3.8 Kies die KORREKTE antwoord uit dié tussen hakies.

"Thandeka is **wyd en syd** bekend" beteken dat (al die mense in die dorp/mense van oral oor) weet wie Thandeka is. (1)

3.9 Skryf die sin hieronder as 'n BEVELSIN oor.

Jy kom maak 'n draai by haar. (1)

3.10 Waarvoor sou 'n mens vir Thandeka 'n ✶ wou gee? Skryf TWEE opeenvolgende woorde uit die teks neer. (1)

[10]

VRAAG 4: STROKIESPRENT

- Die taalvrae wat volg, is op die strokiesprent hieronder gebaseer.
- Opsetlike taalfoute kom voor.
- Voer die instruksies by elke vraag uit.

TEKS E

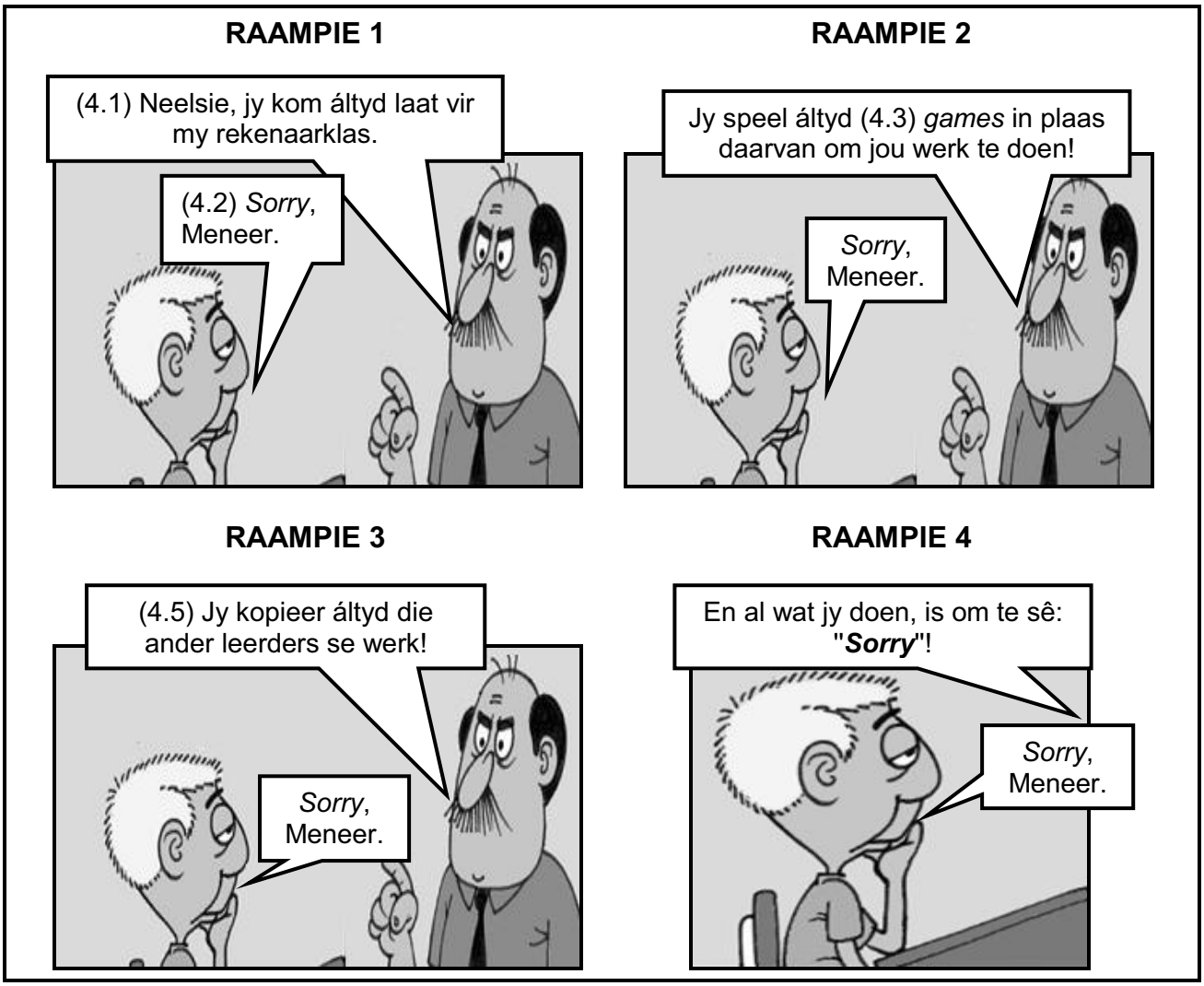

[Verwerk uit Meester.yolasite.com]

4.1 Skryf die sin in RAAMPIE 1 in die INDIREKTE REDE.

Meneer sê vir Neelsie: "Jy kom áltyd laat vir my rekenaarklas."

Begin só: Meneer sê vir Neelsie dat ... (1)

4.2 Gee die AFRIKAANS vir "*Sorry*". (1)

4.3 Hoekom is dit aanvaarbaar dat Meneer van "*games*" praat? (1)

4.4 Noem EEN visuele teken in RAAMPIE 2 wat vir ons sê dat Meneer geïrriteerd is met al die goed wat hy van Neelsie weet. (1)

4.5 Skryf die sin hieronder in die ONTKENNENDE VORM.

Neelsie doen áltyd sy eie werk. (1)

4.6 Verbind die sinne met die VOEGWOORD tussen hakies.

Meneer is kwaad vir Neelsie. Hy doen nie sy werk nie. (omdat) (1)

4.7 Met watter woord beklemtoon Meneer dat Neelsie gereeld dinge doen wat verkeerd is? (1)

4.8 Kies die KORREKTE woord uit dié tussen hakies. Skryf net die vraagnommers (4.8.1 en 4.8.2) en die antwoorde neer.

In RAAMPIE 1 lyk Neelsie (4.8.1) (jammer/verveeld) en in RAAMPIE 3 lyk Neelsie (4.8.2) (anders/dieselfde). (2)

4.9 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (4.9) en die letter (A–D) neer.

Watter IDIOOM pas die beste by Neelsie se reaksie op die dinge wat Meneer vir hom sê?

.

A Agteros kom ook in die kraal.
B Dit is water op 'n eend se rug.
C Van lekker lag, kom lekker huil.
D Hy pluk die vrugte van sy harde werk. (1)

[10]

EASTERN CAPE

VRAAG 5: ARTIKEL EN PRENT

- Die taalvrae wat volg, is op die artikel (TEKS F) en die prent (TEKS G) hieronder gebaseer.
- Die nommering in die artikel verwys na die vraagnommer wat beantwoord moet word.
- Voer die instruksies by elke vraag uit.
- Opsetlike taalfoute kom voor.

5.1 Lees die artikel en beantwoord die vrae.

TEKS F: ARTIKEL

MANDELA-KOEK HELP KANKERLYERS

Altesaam 1 200 eiers en 625 (5.1.1) (kilogram) droë bestanddele is gebruik om die wêreld se grootste Nelson Mandela-koek te skep.

Dié koek het meer (5.1.2) (dan/as) 750 kilogram geweeg. Ses bakkers het vyf dae gewerk om die koek vir Cupcakes of Hope te (5.1.3) (bak). Die (5.1.4) (voltooi) koek is in die Sandton City-winkelsentrum uitgestal.

(5.1.5) Cupcakes of Hope doen elke jaar iets vir kinders met kanker. Hierdie koek is gebak om Mandela se geboortedag 'n (5.1.6) (honderd jaar) gelede te vier.

Sandy sê sulke (5.1.7) (geleentheid) is spesiaal. Mandela se kleinkinders was ook daar. Dit het die dag nog meer spesiaal gemaak. Mandela het gesê dat dit in mense se hande is om 'n verskil in (5.1.8) (…) eie gemeenskap te maak.

Die mense van Cupcakes of Hope doen die (5.1.9) (goed) wat hulle kan om 'n verskil in die gemeenskap te maak. Hulle wil 'n (5.1.10) (inspireer) vir meer mense wees om Cupcake-engele te word. Dit maak 'n mens baie (5.1.11) (ongelukkig).

'n Kankerlyertjie se ma was daar (5.1.12) (die organisasie vir hulle werk bedank).

(5.1.13) Cupcakes of Hope het gelede jaar 'n wêreldrekord vir die hoogste kolwyntjietoring opgestel. Dit was nie 'n klein (5.1.14) (toring) nie. Dit het 10,7 m hoog gestaan.

[Verwerk uit *Beeld*, 28 Julie 2018]

5.1.1 Skryf die AFKORTING vir die woord tussen hakies.

Altesaam 625 (kilogram) meel is gebruik om die koek te bak. (1)

5.1.2 Kies die korrekte WOORD tussen hakies.

Die koek het meer (dan/as) 3 m hoog gestaan. (1)

5.1.3 Gebruik die HOMONIEM van **bak** in 'n sin sodat die betekenis duidelik is. (1)

5.1.4 Vorm 'n DEELWOORD van die werkwoord tussen hakies.

Die (voltooi) koek is in die Sandton City-winkelsentrum uitgestal. (1)

5.1.5 Skryf die sin in die TOEKOMENDE TYD oor.

Cupcakes of Hope doen elke jaar iets vir kinders met kanker. (1)

5.1.6 Gee EEN WOORD vir die woorde tussen hakies.

Hierdie koek is gebak om Mandela se geboortedag 'n (honderd jaar) gelede te vier. (1)

5.1.7 Gee die MEERVOUD van die woord tussen hakies.

Sandy sê sulke (geleentheid) is baie spesiaal. (1)

5.1.8 Vul die ontbrekende VOORNAAMWOORD in.

Mandela het gesê dat dit in mense se hande is om 'n verskil in (…) eie gemeenskap te maak. (1)

5.1.9 Gee die KORREKTE VORM van die woord tussen hakies

Die mense van Cupcakes of Hope doen die (goed) wat hulle kan om 'n verskil in die gemeenskap te maak. (1)

5.1.10 Vorm 'n SELFSTANDIGE NAAMWOORD van die woord tussen hakies.

Hulle wil 'n (inspireer) vir meer mense wees om Cupcake-engele te word. (1)

5.1.11 Gee 'n ANTONIEM vir die woord tussen hakies.

Dit maak 'n mens baie (ongelukkig). (1)

5.1.12 Skryf die gedeelte tussen hakies in die INFINITIEF.

'n Kankerlyertjie se ma was daar (die organisasie vir hulle werk bedank). (1)

5.1.13 Verbeter die foutiewe WOORDKEUSE in die sin.

Cupcakes of Hope het gelede jaar 'n wêreldrekord vir die hoogste kolwyntjietoring opgestel. (1)

5.1.14 Gee die VERKLEINWOORD van die woord tussen hakies.

Dit was nie 'n klein (toring) nie. (1)

5.2 Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

TEKS G: PRENT

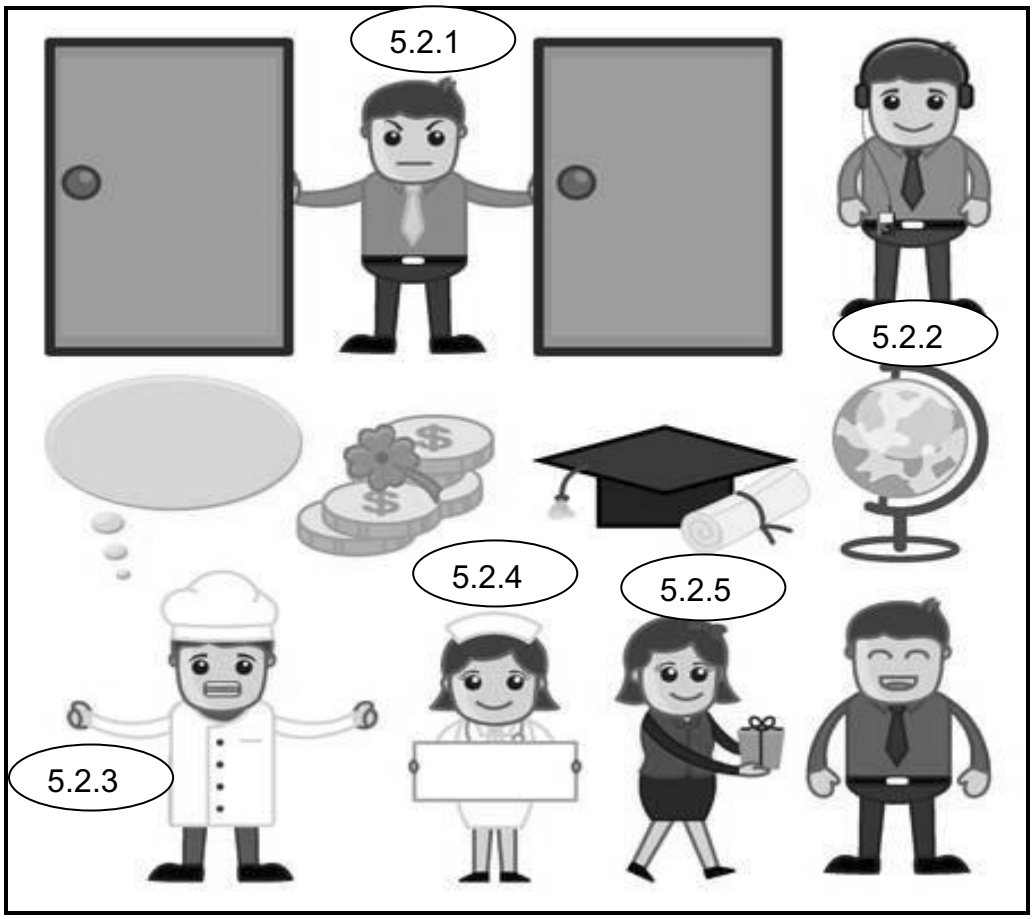

[Bron: Google images]

5.2.1 Kies die korrekte WOORD tussen hakies.

Die winkelbestuurder wag vir die laaste (besoekers/klante) om die winkel te verlaat. (1)

5.2.2 VOLTOOI die sin.

Ons gebruik die … om te kyk waar elke land in die wêreld is. (1)

5.2.3 Gee die PERSOONSNAAM van die woorde tussen hakies.

Die hotel se (persoon wat die kos maak) dra elke dag 'n skoon uniform. (1)

5.2.4 Verdeel die woord tussen hakies in LETTERGREPE.

Die (verpleegster) het die dokter se verslag in haar hand. (1)

5.2.5 Vul die ontbrekende LEESTEKEN in. Skryf die sin oor en onderstreep die leesteken.

Die dame sê: "Meneer hier is u geskenk." (1)

5.2.6 Kies die korrekte SPELLING tussen hakies.

Ons moet altyd 'n geskenk (waardeur/waardeer). (1)
[20]

TOTAAL AFDELING C: 40
GROOTTOTAAL: 80

Kopiereg voorbehou

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR SERTIFIKAAT/
NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V1

NOVEMBER 2020

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 80

Goedgekeur
Dr BC Lawrence (EM)
12-11-2020

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 11 bladsye.

Goedgekeur
R Boucher IM
12-11-2020
D J Boucher

Goedgekeur
Eksterne Moderator
12/11/2020

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

NASIENRIGLYNE

- Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is.
- Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word daardie vreemde woorde geïgnoreer (toegedruk). Indien die antwoord sonder daardie vreemde woorde sinvol in Afrikaans is, word die leerder NIE GEPENALISEER NIE. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, is dit aanvaarbaar.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede/motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek **MITS** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.
- Wanneer TWEE/DRIE feite vereis word en 'n reeks word gegee, sien SLEGS die eerste TWEE/DRIE na.
- Aanvaar dialektiese variasies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem EN/OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

VRAAG 1

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1	(In) Rusland	1
1.2	• Sy pa was (AS Bondy) se sokkerafrigter.✓ • Sy ma het handbal gespeel.✓ OF • Die hele gesin beoefen een of ander sportsoort.✓	2
1.3	• Zinedine Zinedane/Zinedine/Zinedane • Cristiano Ronaldo/Cristiano/Ronaldo	2
1.4	• Hy was die **jongste doelskieter**. • Hy was maar net 16/nog nie 17 nie, toe hy Thierry Henry se plek as **jongste doelskieter** ingeneem het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)(jonk en prestasie moet gekombineer word).*	1
1.5	• PSG moes Monaco (baie/R2,8 miljard) betaal (om hom te laat gaan). • Monaco/Hulle het baie geld gevra om Kylian te laat gaan. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.6.1	" ... in die kol!" *(Kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
1.6.2	• 4 (doele) • Vier/vier (doele)	1

1.7.1	(Vir) Frankryk	1
1.7.2	• Kylian is nog baie jonk/net 19 jaar oud/nog aan die begin van sy loopbaan. • Kylian is baie jonger as Messi en Ronaldo. • Messi en Ronaldo is baie ouer as hy/het meer ervaring. • Messi en Ronaldo was sy helde uit sy kinderdae; nou word hy met hulle vergelyk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.7.3	• Kylian het as **tiener** 'n **doel** in 'n **Wêreldbekereindstryd** aangeteken. • Messi en Ronaldo het nie as **tieners** enige **doele** in 'n **Wêreldbekereindstryd** aangeteken nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	erken hy Kylian se prestasies	1
1.9	Pelé is (al) te oud om weer sokker te speel/hy het opgehou om sokker te speel. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	• Hy het nie meer privaatheid gehad nie./Oral het mense op hom afgestorm. • Hy het min oorgehad om na te strewe./Hy het vroeg reeds die toppunt in sy sportloopbaan bereik./Hy was vroeg reeds skatryk. • Hy het min vrye tyd gehad./Daar was nie tyd om sy bestuurslisensie te kry nie./Sy ouers moes hom nog rondgery het. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.11	• Kylian moet dit wat oor hom gesê word, nog eers bewys. • Daar kan nog baie dinge (mag dinge spesifiseer) gebeur wat kan verhoed dat hy dieselfde as die genoemde spelers gereken kan word. • Op hierdie stadium is hy nog net die Jong Speler van die 2018 toernooi. • Dis net wat die skrywer/publiek voorspel/dink/voel. • Dit is nie op feite/bewyse gebaseer nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde (mening is dieselfde as opinie.)*	1
1.12	• geweld • dwelmmisbruik/dwelms *(Enige EEN)*	1
1.13	• Jy moet hard werk/oefen om bo uit te kom. • Geweld en dwelms is nie die enigste uitweg (uit swak omstandighede) nie. • Jy kan jonk al suksesvol wees. • Sportdeelname is beter as om dwelms te neem. • Jy kan ander mense help. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.14	• Hy het al sy prysgeld (van die toernooi) weggegee/vir liefdadigheid geskenk. • Hy het bewys dat hy vir ander mense/arm en gestremde kinders omgee. • Hy is onselfsugtig/vrygewig/'n goeie mens/hart. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020-11-12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

1.15	• Iemand wat nie van Kylian Mbappé weet nie/nie weet hoe die bekende Kylian Mbappé lyk nie, kan nou op die foto sien hoe hy lyk. • Die foto is van Kylian en dit pas by die inhoud wat oor Kylian handel. • Die foto bevestig/ondersteun/bewys dit wat ons in die teks lees. • Die foto pas by die hoofopskrif. • Dit maak die mense nuuskierig om die artikel te lees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.16	• Hy is tydens die 2018 Wêreldbekertoernooi as die Jong Speler van die Toernooi aangewys. • Hy het die tweede tiener geword om 'n doel in 'n eindstryd aan te teken. • Hy het 'n doel/laaste doel in die eindstryd aangeteken./Hy het sy land se span ~~laat~~ gehelp om te wen/hy het vier doele in die toernooi aangeteken. • Hy het al sy toernooigeld weggegee./Hy het 'n verskil in sommige mense se lewens gemaak. • Hy was die jongman met die goue voet ✓en die goue hart.✓ *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.17	• Ek voel positief. • Ek voel ek het iets goeds omtrent sokkerspelers geleer/dit het my laat besef dat sokkerspelers ook goeie dinge vir ander mense/ gemeenskappe doen. • Dit maak geen verskil aan my nie, want ek hou nie van sokker nie/stel glad nie in sokker belang nie. • Ek voel negatief. • Daar word so baie geld aan sokker bestee en daar is mense wat honger ly. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TEKS B: SPOTPRENT		
VRAAG	**ANTWOORD**	**PUNT**
1.18	• Hulle wil aansoek doen/registreer/inskryf (by die universiteit). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.19	• Die studente lyk moeg./Hulle oë is toe. • Die studente lyk verveeld. • Die studente lê teen die muur. • Die spotprenttekenaar maak van verskillende gesigsuitdrukkings/ liggaamshoudings gebruik. • Die tou is lank. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.20	• C • só spreek Afrikaanse mense 'n jongman dikwels aan. • C só spreek Afrikaanse mense 'n jongman dikwels aan. *(Enige EEN)*	1
1.21.1	Negatief	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

1.21.2	• Die man sê dat die jongman in nog langer rye sal moet gaan staan wanneer hy vir werk aansoek doen. • Met hierdie woorde impliseer die man dat werk skaars is. • Baie mense doen vir dieselfde werk aansoek, want daar is nie baie werk nie. • Die man skets 'n donker prentjie van die jongman se werksvooruitsig. • Dis moeiliker om vir werk aansoek te doen as om by die universiteit te registreer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde (1.21.1 moet korrek wees om 'n punt by 1.21.2 te verdien))*	1
1.22	• Hulle konsentreer net op wat hulle (moet) doen. • Daar is baie werk om te doen./Hulle is besig./Hulle werk hard. • Hulle is al gewoond aan die werk wat hulle doen en doen dit sonder emosie. • Hulle raak nie by die mense betrokke nie. • Vir hulle is dit net maar nog 'n dag. • Hulle werk meganies omdat die ry studente eindeloos lank is. • Dis nie goeie maniere om te praat as iemand anders praat nie. • Hulle is bang vir hulle werkgewer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING A:	**30**

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 2

LET WEL: Nasien van die opsomming word gebaseer op die insluiting van die feite soos deur die vraag oor die teks voorgeskryf.

Die opsomming moet soos volg nagesien word:

- **Puntetoekenning:**
  - 7 punte vir 7 feite (1 punt per feit)
  - 3 punte vir taal
  - Totaal punte: 10

- **Toekenning van taalpunte as leerders nie woordeliks aangehaal het nie:**
  - 1–3 korrekte feite: 1 punt
  - 4–5 korrekte feite: 2 punte
  - 6–7 korrekte feite: 3 punte

- **Toekenning van taalpunte as leerders woordeliks aangehaal het:**
  - 6–7 korrekte aanhalings: geen punte word vir taal toegeken nie
  - 1–5 korrekte aanhalings: 1 punt word vir taal toegeken

LET WEL:

- **Getal woorde:**
  - Nasieners moet die getal woorde verifieer.
  - Geen punte word afgetrek indien die leerder nalaat om die getal woorde wat gebruik is, aan te dui of verkeerd aandui nie.
  - Indien die maksimum getal woorde oorskry word, moet die nasiener tot by die laaste volsin na die 70-woorde grens nasien en die res van die opsomming ignoreer.

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

TEKS C: HALLO, THOBELA, SAWUBONA		
DIREKTE AANHALING		**EIE WOORDE**
'n Nuwe taal kan op **enige ouderdom** aangeleer word.	1	Jy kan 'n taal op enige ouderdom aanleer.
Wil jy net iemand in sy eie taal kan groet of wil jy ernstig met jou buurvrou kan gesels? Voor jy enige taalkursus kies, moet jy **besluit wat jy met die taal wil doen**.	2	Besluit waarom jy die taal wil aanleer/hoe gevorderd jou taalkursus moet wees.
As jy die nuwe taal wil aanleer, moet jy dit **eers leer praat** voordat jy dit probeer skryf of lees.	3	Leer **eers** 'n taal praat (voordat jy dit lees en/of skryf.)/Leer (eers) 'n taal praat **voordat** jy dit lees en/of skryf.
Die **aanleer** van 'n taal het **niks met slimwees** te make nie.	4	Jy hoef nie slim te wees om 'n nuwe taal aan te leer nie.
As jy **genoeg tyd** aan die nuwe taal bestee, sal jy dit **bemeester**.	5	Bestee genoeg tyd aan die **aanleer/oefen** van die nuwe taal.
Verder is dit ook belangrik om, terwyl jy die taal aanleer, **elke kans** te gebruik om die taal te **praat**.	6	Gebruik elke geleentheid/kans om die nuwe taal te **praat**.
Luister na **liedjies** in die taal wat jy aanleer en probeer saamsing en die woorde onthou.	7	Luister na/Sing saam met liedjies in die nuwe taal.
Nadat jy jou **kursus voltooi** het, moet jy **aanhou** om die nuwe taal te **praat**.	8	Hou **ná die kursus** aan om die nuwe taal te praat. (64 woorde)
		TOTAAL AFDELING B: 10

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATIONS

AFDELING C: TAAL

NASIENRIGLYNE

- Spelling:
  - Eenwoord-antwoorde by woordstrukture moet korrek gespel word.
  - By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
  - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.
- Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.
- Aanvaar die letter wat met die korrekte antwoord ooreenstem OF die antwoord wat volledig geskryf word vir meervoudigekeuse-vrae.

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1	tradision**e**le *(sp)*	1
3.2	• D • die klere tydens hierdie uitverkoping baie goedkoop gaan wees. • D die klere tydens hierdie uitverkoping baie goedkoop gaan wees. *(Enige EEN)*	1
3.3	**spot**goedkoop *(sp)*	1
3.4	materia**al**/materiale *(sp)*	1
3.5	waaruit	1
3.6	Besigheid**s**ure/besigheid**s**ure *(sp)*	1
3.7	"vir oud en jonk"	1
3.8	mense van oral oor	1
3.9	Jy moet 'n draai by haar kom maak.(!)/Jy moet by haar 'n draai kom maak.(!)/Kom maak 'n draai by haar.(!)/Kom maak by haar 'n draai.(!)	1
3.10	• "stergehalte diens" • "verskeidenheid material(e)" • "baie patrone" • "tradisionele (tradisioneel) drag" • "groot winskope" • "die bykomstighede" *(Kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
		[10]

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1	• Meneer (het) sê vir Neelsie (gesê) dat **hy** áltyd laat **kom** vir **sy** rekenaarklas. • Meneer (het) sê vir Neelsie (gesê) dat **hy** áltyd laat vir **sy** rekenaarklas **kom**. • Meneer (het) sê vir Neelsie (gesê) dat **hy** áltyd vir **sy** rekenaarklas laat **kom**. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.2	• Jammer/jammer/Ek is jammer. • Dit spyt my. • Verskoon my. • Ekskuus/askies/'skuus *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.3	• Rekenaar**taal** is gewoonlik in Engels. • Die kinders praat so (tiener**taal**). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.4	• Meneer/Hy frons/het plooie op sy voorkop. • Meneer/Hy wys vir Neelsie sy vinger. • Meneer se/Sy oë is groot. • Meneer/Hy glimlag nie. • Meneer se gesig/liggaamshouding. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.5	• Neelsie doen **nooit** sy eie werk **nie**. • Neelsie doen **nie** áltyd sy eie werk **nie**. *(Enige EEN)*	1
4.6	• Meneer is kwaad vir Neelsie omdat hy nie sy werk doen nie. • Omdat Neelsie/hy nie sy werk doen nie, is Meneer kwaad vir hom/Neelsie. *(Enige EEN)*	1
4.7	áltyd/altyd *(Enige EEN)*	1
4.8.1	verveeld	1
4.8.2	dieselfde	1
4.9	• B • Dit is water op 'n eend se rug. • B Dit is water op 'n eend se rug. *(Enige EEN)*	1
		[10]

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1.1	kg *(Daar mag nie 'n punt/hoofletter wees nie.)*	1
5.1.2	as	1
5.1.3	• Ek meng die deeg in die **bak**. • Ons **bak** in die son. • Ek hou my hande **bak**. • Sy hou daarvan om vir ander poetse te **bak**. • Hy het 'n bak idee. • 'n Poets bak. • Die tas is agter in die bak. • Die seun se bene is bak. *(Enige sin waarin die ander betekenis van bak duidelik blyk.)*	1
5.1.4	voltooi**de** *(sp)*	1
5.1.5	• *Cupcakes of Hope* **sal/gaan** elke jaar iets **doen** vir kinders met kanker. • *Cupcakes of Hope* **sal/gaan** elke jaar iets vir kinders met kanker **doen.** • *Cupcakes of Hope* **sal/gaan** vir kinders met kanker elke jaar iets **doen.** *(Enige EEN)*	1
5.1.6	eeu	1
5.1.7	geleent**hede** *(sp)*	1
5.1.8	hulle/hul	1
5.1.9	beste *(sp)*	1
5.1.10	inspirasie	1
5.1.11	gelukkig/bly/opgewonde	1
5.1.12	• **om** die organisasie vir hulle werk **te** bedank. • **om** die organisasie **te** bedank vir hulle werk. *(Enige EEN)*	1
5.1.13	• verlede • die vorige • laas (jaar) (nie **laaste** jaar nie) *(Enige EEN)*	1
5.1.14	torin**kie** *(sp)*	1

5.2.1	klante	1
5.2.2	aardbol/globe/wêreldbol/bolkaart (nie -**bal** nie)	1

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION

Kopiereg voorbehou

RRC

5.2.3	kok/sjef/chef *(Enige EEN)*	1
5.2.4	ver-pleeg-ster/ver+pleeg+ster *(Kandidate kan dit op enige aanvaarbare wyse aandui, solank die lettergrepe duidelik is.)*	1
5.2.5	Die dame sê: "Meneer, hier is u geskenk."	1
5.2.6	waar**deer**	1
		[20]

TOTAAL AFDELING C:	**40**
GROOTTOTAAL:	**80**

DEPARTMENT OF BASIC EDUCATION
PRIVATE BAG X895, PRETORIA 0001
2020 -11- 12
APPROVED MARKING GUIDELINE
PUBLIC EXAMINATION